

כ"ב אלול תש"ע
01/09/2010

הנחיות למדריך בהכשרה מעשית

מטרות על בהכשרה המעשית

- להכיר את פעילות המקצוע במערך הבריאות והחינוך.
- לפתח תוכנית טיפול וליישמה בהתאם למצבו/ה הנתון של המטופל/ת, בהתאם למסגרת הטיפולית ולסביבתו/ה הטבעית, ולפי המסגרת התאורטית המתאימה.
- להמשיך ולפתח את אישיותו/ה של הסטודנט/ית כאמצעי טיפול.
- להגביר רגישות ומודעות במפגש עם מטופלים שונים (מין, גיל, מוצא, תרבות).
- פגיעות שונות והתייחסות לשנויים במצב המטופל במהלך הטיפול.
- לפתח עמדות מקצועיות ורגש אחריות כלפי המטופלים, המסגרת הטיפולית, העמיתים והמקצוע.

הנחיות למהלך ההכשרה

- א. ביום הראשון בהכשרה תיערך שיחת היכרות עם המדריך/ה ועם האחראית על המכון. כמו כן ייערך סיור היכרות במוסד.
- ב. בשבוע הראשון תערכנה מספר שיחות נוספות (לפי הצורך) לשם אוריינטציה והבהרת ציפיות ועמדות **הדדיות**. רצוי להשתמש ב-CHECKLIST ובטפסי הערכה. רצוי לערוך חוזה בו מוסברים החובות והזכויות.
- ג. השתלבות הסטודנט/ית במערך הטיפולים:
בשבוע הראשון הסטודנט/ית מבצע הסתכלות כללית במחלקה על הערכות וטיפולים של מרפאות בעיסוק שונות. כמו כן, תעשה היכרות עם הציוד המקצועי. רצוי שההסתכלות תהיה אקטיבית, כלומר שהסטודנט/ית יסכם או יתמקד בתחומים שאליהם תופנה תשומת לבו. כמו כן תדון המדריך/ה עם הסטודנט/ית על זיהוי נקודות חוזק וחולשה של מטופלים שבטפולם צפה.
הערה: התמקדות בתצפית אקטיבית **בלבד** - מתאימה מקסימום לשבועיים הראשונים של ההכשרה.
בשבוע השני יקבעו 1 או 2 המטופלים האישיים של הסטודנט/ית, איתם יהדק היכרותו. הסטודנט/ית יהיה מעורב בבצוע הטפולים של המדריך/ה, לפי תוכנית של המדריך/ה. חשוב שבשבוע השני יתאפשר לסטודנט/ית לצפות בקבלת מטופל חדש, כמו כן בהערכה פורמלית ובלתי פורמלית (של קליינט חדש או הערכה חוזרת של מטופל ממושך).
הערה: קביעת מטופלים אישיים והתחלת עבודה אתם עד תום 3 שבועות ראשונים לתקופת ההכשרה.
בשבוע השלישי הסטודנט/ית מתנסה יחד עם המדריך/ה בהערכות ואבחונים על סמך הממצאים נקבעות מטרות טיפול לטווח ארוך וקצר. הסטודנט/ית מתכנן יחד עם המדריך/ה תוכנית טיפול: הסטודנט/ית מציע אמצעי טפול ליישום התוכנית ומקבל אישורה של המדריך/ה.
הסטודנט/ית מתחיל בישום התוכנית תחת השגחתה של המדריך/ה. בהכשרות של שנה ג': הסטודנט/ית מצופה לתכנן וליישם תוכנית טיפול באופן עצמאי לאחר אישור המדריך/ה.

בשבוע הרביעי - קבלת מטופל נוסף, דיווח בישיבת צוות על המטופלים האישיים של הסטודנט/ית. דיווח בתיק הרפואי.

בשבוע החמישי : נושאים נוספים :

- 1) דיון בשינויים במצבם של המטופלים הדורשים עדכון תוכנית הטפול בהתאם.
  - 2) דיון בתגובות הרגשיות כלפי המטופל.
  - 3) דיון בזהות המקצועית.
בשבועיים האחרונים יש להיערך לסיום טפולים ולפרידה ממטופלים ואנשי צוות.
  - 4) דיון בבעיות אתיות.
- ד. יש לאפשר היכרות עם סוגי ליקויים שונים בגילאים שונים ומתרבויות שונות. כמו כן, הכרת שיטות טיפול מגוונות ככל האפשר.
- ה. יש לתאם צפייה בטפולים של אנשי דיספלינות אחרות במטופלים של הסטודנט/ית. כמו כן רצוי שהמודרך/ת ייחשף/תחשף למספר אנשי מקצוע מתחום הריפוי בעיסוק.
- ו. במידה ויש מספר סטודנטים/יות המודרכים/ות במקום ההכשרה המעשית רצויה הדרכה קבוצתית בנוסף להדרכה פרטנית.
- ז. יש לעודד השתתפות בישיבות צוות, בהרצאות וימי למידה.
- ח. יש לאפשר לסטודנט/ית להציג בפני הצוות את תאור המקרה. עליו עבד/ה במהלך תקופת ההכשרה המעשית.
- ט. יש לכוון לספרות מקצועית הנוגעת למטופלים הספציפיים.
- י. יש לקיים באופן סדיר את פגישות ההדרכה השבועיות עם תכנים קבועים מראש בנוסף להקצעת זמן לתכנים ספונטניים.
- יא. יש להקדיש מפגש באמצע ההכשרה להערכת הסטודנט/ית לפי טופס ההערכה ומפגש נוסף בסופה. כמו כן, יש להתייחס להערכת הסטודנט/ית את ההדרכה.
- יב. במידה ומתעוררים קשיים, לבטים, שאלות ואי הבנות בתהליך ההדרכה, יש ליצור קשר בהקדם עם נציג של החוג לריפוי בעיסוק.
- מזכירות החוג** : 04-8240474 **מתאמת הכשרה מעשית** : 04-8240977 או מקשרות ההכשרה.
- יג. בהכשרה האחרונה (הארוכה) יש לאפשר לסטודנט/ית להשלים פרויקט שיתרום להתפתחותו המקצועית, כמו כן יהווה תרומה למחלקה.

מפגשי הדרכה מדריך/ה - סטודנט/ית:

להדרכה אישית יוקדשו שעה או שעתיים שבועיות קבועות מראש.

תכנים למפגש הדרכה:

1. ליבון תכנים אישיים ולבטים העולים מתוך הטיפול במטופלים.
2. מתן/קבלת משוב כוללני ומאורגן בנוסף למשוב השוטף ברצף השבועי.
3. דיון ביחסי מדריך/מודרך.
4. דיון בתוכניות טיפול של מטופלים.

* יש לעודד את הסטודנט/ית לקחת אחריות ולהיות פעיל בקביעת תכני מפגשי ההדרכה.

סמוך לאמצע תקופת ההכשרה, יתקיים מפגש של הסטודנטים באוניברסיטה עם מקשרות ההכשרה המעשית. חלה חובת השתתפות של הסטודנטים במפגש.